

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ ВОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
30 фран. у злату, на по године
10 фран. у злату.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплате шаље се поштом
упутницом непосредно админи-
страцији „Гласа Црногорца“ на
Цетиње, а коме је наручије, г.
Петру Рамадановићу, в. д. аген-
ту у Котор. Допис се шаље
уредишћу. Рукописи се не вра-
ћају.За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет ријеч-
а по 3 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ

НИКОЛА I.

по Милости Божјој

Књаз и Господар Црне Горе.

На предлог Нашега Министра
Унутрашњих Дјела постављамо:За управитеља Никшићке Области
Бригадира Војводу Бура Петровића, Ко-
мандата 1-ве бригаде;За управитеља Приморско-Дрмичке
Области Марка Петровића, досадашњег
управитеља Приморске Нахије;За управитеља Морачко-Васојевићке
Области Бригадира Јова Мартиновића, ко-
мандата VI-те бригаде, досадашњег управ-
итеља Морачке Нахије;За управитеља Зетско-Брдске Облас-
ти Шпира Поповића, досадашњег управ-
итеља Зетске Нахије;За заступника управитеља Катунско
Ријечке Области Андрију Вукотића.

Цетиње, 28 Маја 1903 год.

Никола I

Министар Унутрашњих Дјела

В. Бомо Петровић с/р

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Исваино Кр. Височанство Кња-
гиња Милона и Н. В. Књаз Петар
отпутовали су у Бар, гдје се налазе
Њихова Краљ. Височанства Књаз
Насљедник и Књагиња Насљедница.

Цетиње, 30. маја.

Француско-руски савез.

Предстојеће путовање предјед-
ника француске републике у Лон-
дон и Рим и путовање италијанског
краља у Париз дају повода, те се у
јевропској штампи проносе разни
гласови, као да би та путовања мо-
гла утицати на промјену постојећих
данас међународних односаја и про-
увроковати не само нове договоре,
но и савезе.Овијех дана изашао је у фран-
цуском листу „Gaulois“ чланак под
насловом „Les deux Alliés“ (Два са-
везника). Писац овога чланка сакрио
је своје име под псеудонимом „Un
diplomate.“Овај чланак интересантан је у
погледу горњег питања и руско
„Новос Вреја“, овако га је попра-
тило.„Чланак почиње тврђењем, да
данас некадашњег тијесног пријатељ-
ства између Француске и Русије
не постоји. Француска се, истина,
и данас као и прије рачуна као
руска савезница, ала у главном због
тога само, што још постоји писани
текст савезног уговора, који служи
као материјални основ томе савезу.“„Занимљивост тога чланка ра-
зумије се, не састоји се у томе твр-
ђењу, јер се оно не може одобрити,
него се та занимљивост састоји у
погледима пишчевим на постанак и
суштину француско-руског савеза,
као и на то да је потребито, да се
он непрестано развија и обнавља,
да би се у данашња искушења по-
казао чврст и снажан.“„Године 1867. Бизмарк је гово-
рио, да је политичка организација,
коју је Јевропа добила 1815 год.,
учинила да се створи велика јевроп-
ска система, наспротив против Фран-
цуске. Душа те системе биле су
Прусија и Инглешка, које и ако су
се развишле послје Ватерло-а, опет
је свака за себе тежила к једној
истој цијељи — да ослабе Францу-
ску, која је својом силом умањавала
њихов значај.“„Настала је и несретна за Фран-
цуску 1870 година. Француска је
била и понижена и разбјена, али је
била у стању, да се препороди, с
тога је Бизмарк нашао за потребито
да рече: „Ми не морамо дати Фран-
цуској могућност да обнови своју
снагу и да учврсти свој међународни
положај. Ми јој не смијемо дати мо-
гућност да буде кадра да чини са-
везе с државама, које се до данас
налазе у пријатељским односима
према нама. Непријатељство Фран-
цуске приморава нас да желимо, да
та држава буде и даље слаба.“„Јевропски дипломати, будући
васпитани Бизмарком, нијесу могли
да дуго појмита то, да међу Ру-
сијом и Француском почиње абли-
жаване. Дуго времена мислила су,
да Русија, и ако се показује љубавна
према Француској, не помишља ов-
биљно.“„Због овога, кад је француско-
руски савез постао свршен чин, и
ако се је тај чин спремао постепено,
поравио је Јевропу као гром из ве-
дра неба. То је био велики трену-
так. Двојни савез био је свемогућ:
он је кадар био све регулисати и
свему дати правац по својој жељи.
Политичка историја Јевропе била је
готова да шљедује његовијем упут-
ствима.“По несрећни савезници нијесу се
користовали тијем тренутком, да до-
стигну какве више цијељи, те је
вачуђења Јевропа почела опет дола-
зити к себи. Двојни савез предста-
вљао је собом и сувише грозну си-
лу, да би га могуће било напасти
с фронта, с тога се је против њега
подагао тајни рат, а успех тога
рата олакшавао се је парламентар-
нијем нередима у Француској.“„Дипломат“ тешко окривљује
француске државнике због правца
њихове политике од кад закључише
двојни савез У мјесто тога да се
користе својом снагом која је пор-
сла ушљед савеза, па да успоставе
свој значај у Јевропи, у мјесто тога,
што је требало да воде широку јев-
ропску политику, сва пажња била
је обраћена на политику колонијалну
и снага Француске вјештачки је
била скренута од животнијех цијеља,
а упућена за океан.“„У данашње вријеме Инглешка
и Њемачка, по мишљењу „Дипло-
мата“ заједно раде да створе непри-
јатељ Русји на Далеком Истоку.
Рад тога пак, да би се прекинуло
још неколико улица, које везују др-
жаве двојног савеза, Њемачка удво-
стручава своју љубавност према Ру-
сији, а Инглешка опет према Фран-
цуској.“„Потоњијем догађајима Фран-
цуска је готово већ заплетена у ма-
роканску експедицију, која је и те-
пеша и скупа; сад се треба само по-
старати да се увуче Русија у рат с
Јапаном и тако ће се спремити те-рен за распад француско-руског са-
веза.“„Чланак се завршује питањем:
хоће ли тај план успјети? — Треба
се, разумије се, надати да успјети
неће. „Дипломат“ одвећ песимистич-
ки гледа на савремене односе др-
жава савезница. У ствари нема
довољно разлога за такав песими-
стички поглед. У већини озбиљнијех
питања међународне политике Ру-
сија и Француска као и прије иду
заједно и уважани споразум њихо-
вијех влада није до сад ничим по-
мрачен. Поред свега тога опомене
„Дипломата“ за тајни рат против
француско-руског савеза заслужује
пажњу.“

ДВЈЕСТИГОДИШЊИЦА ПЕТРОГРАДА.

На борегу пустынныхъ волнъ.
Завѣсъ будеть городъ валомъ.
Природойъ адъсь намъ суждено
Въ Европу прорубить окно.
Пушкинъ.Сјајна прослава двјестигодиш-
њице Петрограда, престолнице во-
лике руске царевине, свршила се је,
али је оставила на све који су били
сретни да буду присутни такав
утицак, који се нити даде изгладити,
ни заборавити.Гостопримна „Сјеверна Палми-
ра“ понесито је ступила у трећи
вијек свога живота, докававши сјај-
но, да је за односно доста кратко
вријеме у стању била достићи све
друге градове, који датирају у исто-
рији много од прије оних овај.Сви страни гости усхићени су
били како љепотом, частотом и у-
редбом Петрограда и дивотне Неве,
тако и оном искреношћу и госто-
примством, којим су дочекани били.

Свечаност је текла овако:

Још 15 о. м. рано у јутро у-
лице Петрограда биле су препуно
свијета у чијем се присуству довр-
шивало декорисање јавних и приват-
них зграда, улица, тргова и т. д.Највад сазнао је и 16 мај. О-
сваано је и знаменити за сву Русију
дан, и тај ће дан остати дубоко
записан у срцама и души не само
Руса, него и свију оних представника
разнијех градова, који се састадоше у
хладноме и магловитоме Питеру, да
се поклоне пред генијем великога
цара.Одјеку топовски пуцањ, за
њиме други, трећи и над престони-
цом равлеже се 21 топовски метак,
јављајући грађанству, да свечаност
почиње.Сва престоница била је сјајно
декорисана. Особито истичале су се
декорације по главним улицама по-
чевши од Николајевога моста, Нев-
ским проспектом па до НабережнеНа једном мјесту видите слику
Петра Великог, гдје скаче у море
да му из загрљаја отме једнога си-
ромашнога лађара.Зграде су искићене трбојкама,
звјездама, иницијалима и т. д., али
врхунац умјетности у декорисању
постигнут је на Петровскоме тргу
код споменика Петра Великога. Ту,
с десне стране споменика, подигнут
је бијели шатор, на чајем уласку
истакнуто је пет повлаћених дво-
главних орлова. Персијски ћилимови,
велешило, иницијали Петра I и Ни-
коле II, а у њиховој средњој др-жавни грб дома Романових, везан
свилном и златом чини на гледаоче
утицак који се пером не да описати.
Ту је као почасна стража постављен
један официр са 4 полицајца у уни-
форми из времена Петра Великога.Повади споменика и дуж алеје
адмиралства подигнуте су и ди-
вно декорисане ложе за дипломатски
кор, министре, дворске даме и остале
нисоке особе.Код Троицкога моста подигнут
је шатор за Њихова Царска Вели-
чанства Цара и Царицу.На широкој Неве влада нео-
бична живост; ту је читана флота
са хиљадама равних вастава и тро-
бојака.Прво је одслужена служба у
Исакијевскоме Сабору, а затим је
митрополит петроградски у прису-
ству многобројнога свештенства по-
нио икону Спаситеља, која је увијек
у „домику“ Петра Великог, и у све-
чаноме ходу упутио се к споменику
гдје је у присуству цара, царице и
и царске породице, великодостојника,
позватих гостију и непрегледне масе
свијета одслужен парастос за покој
душе Великога Цара, а затим молеп-
ствије за Цара и Царски Дом, пра-
ћено грмљавином топова, музиком и
урнебесним клицањем „Ура!“ а затим
је одржан парад.У 8 сати у вече била је свечана
сједница општинскога часништва и
тада су примале депутације прво из
руских градова, а затим из страних
држава на челу којих је била депу-
тација града Берлина и Париза.Кад су ушли изасланици Па-
риза, у сали наста урнебесно кли-
цање: „Живјела Француска, жи-
вио Париз, живио француско-руски
савез!“Кад је г Давиљ представник
француског муниципалитета, уважао
на говорницу, дуго није могао да
говори од бурнијех овација, а и за
вријеме говора често је прекидан;
али су овације и алтскања достигла
највећи врхунац, кад се је говорник
дотакао овајех свештенијех трену-
така, кад је француску посјетио ру-
ски Царскт Пар, које тренутке
француски народ држи у памети као
једну од најпријатнијих својих успо-
мена.Сваки говорник говорио је на
своје матерњем језику.И наш представник при петро-
градској свечаности, г. ком. Машан
Божовић, поздравно је истом при-
ликом петроградску општину сход-
ном безједом, која је била такође
почашћена бурнијем одобравањемЕво како о томе пише „Свѣтъ“:
„Он је живо уважао на говорницу
у својем живописном и богатом на-
родном одијелу. То је слика правога
срља јуначкога гвјездеа, Црне Горе.“„Говорио је мал, али је његов
говор био пун израза и носио је на
себи печат свега онога, што тако
јасно карактерише цио живот и рад
те симпатичне и јуначке земље.“Истакнем овацијама била су по-
чашћени још и изасланици Србије
и Бугарске.О пребивању францускијех пред-
ставника у Петрограду, француски
лист „Le Temps“ пише још и ово:
„Изаасластво општине париске на
петроградске свечаности посјетило је
доцније и логор у Красноме Селу.
Тамо су их дочекали официри пука

(Испод Острога.) На Тр јачини свечаности под Острогом било је ове, и сваке године, више хиљада побожних народа из Црне Горе, Босне, Херцеговине и суседне Боке и за све вријеме, док је свечаност трајала, владао је потпуни ред. Цетиња попли су на ту свечаност између осталих и управитеља дјевојачког Цетиња Марије Института, Софија Петровић Мертваго с учитељицом Института Маријом Александровном Материнском и секретаром овдашње Царско-руске легације г. де Мек. Високопреспештени Митрополит Митрофан и г. Вој Пламенац, заступник Владе при свечаности, повратили су се данас са својом пратњом на Цетиње.

(Из поворишта) Код нас се ово већ неколико дана бави позоришна дружина Фотја Ж. Илића, и дала је досад четири представе у нашем поворишту у „Зетском Дому“. Све четири представе биле су тако посејене, да се тога одавно на Цетињу не памти, а то је најбољи доказ, да је г. Илић знао задобити цетињску публику како одабранијем репертоаром, тако и валаном игром појединих глумца и глумица, којима сам г. Управитељ у томе погледу предлаже. Ми се радујемо оваквоме успјеху дружине г. Илића и староме и искусном веном управитељу од срца честитамо.

— Писпу нам из Ђеклића :

23. овог мј. послје дуге и тешке болести умрје је у свом родном мјесту у Ђеклићима Иво Митров Матановић у 65 години живота. — Покојник је припадао оном колу старих црногорских родољуба и јунака, који за отаџбину „за крст чашни и слободу влатну“ презираху смрт, јучак трпљаклу глад, патње, зиму и све другогодишње ратне непогоде по кршевини, планинским предјелима Црне Горе. Још р. 1862. војевао је он у првим редовима наших убојника и на Пресејци до особито се показао. Топовско буле, које му ногу раабне не могаше одбити пок. Ива од свјих бојних другова, већ и онако сзломљена крила незаостајаше покојник ни где, те су његова јувачка преа крвине алатна Обидића мечаља као и сва друга одличја, која су Црногорци за храброст добијали.

Поред личног јунаштва истацао се покојник у мирном времену уљудним одношењем и предуријетањем, гостопримством и карактером, чим је придобио љубав и поштовање свију који су га познали и чули. Због таквијех његовијех особина Ђ. Кр. В. Господар увијек му је особиту пажњу поклањао на и прошле године, кад се је лијечио од речене ране, која га је једнако мучила у инау од 40 година, и која га најдуже и у гроб спусти, Господар је благозволио у болници „Данила I“ посјетити га и тим му у темким мукама највећу Господарску утјеху дати.

Колико је био омиљен, љубљен и поштован, најбоље се могло видјети на дан сахрање покојникове, гдје се бјеше са свију страна слетао силни свијет, који похита, да посљедњу пошту ода свом омиљеном Иву, са којим се на хладном гробу у име тужног збора и покојникових поштовалаца дјрљивим говором опростио поштован Јован Јоветић.

Мир пепеду његову, а вјечан спомен међу нама!

— Писпу нам с Ријеке :

На 21. маја ове године умрје је Ријеци кап. Јоко Боичин Јовићевић. Покојник се родио 1830. г.; син је чувеног оца Боице, а унук Сава Јовова, који у своје вријеме бјеху чувени јунаци и четобаши у Цеклину. И Јоко се је нашао врлнана својих предака, те је свуда и свуда сдужио као примјер јунаштва и прегнућа. Његова је смјелост улијела храброст код присутних, те је ва то био међу дружином уважен и нићен, поштован и цијељен.

Као човек, Јоко бјеше међу првим Цеклићанима; смјерност, уљудност, поштење, непоношљивост, самопоуздање — то су биле врлине његова живота, које га пратиле до старости и гроба. Он се је од ране младости бавио у Цариграду, гдје је на три маха провео 28 година; а тамо је од Ђ. Кр. В. Књаза Господара постављен најприје за драгомана, а доцније и за капетана црногорског, у ком је чину провео 7 година, као старјешина над Црногорцима у Цариграду. За то се је вријеме најживље заузимао за Црногорце, многе је избавио тамнице и глобе; залагао се је и опасности и трошку, али никад не пожали ни труда ни новца за спас своје браће, која онда могаху врло лако пропасти у Цариграду.

За заслуге је био одликован Данијеловијем орденом IV. ст., медаљом Обидића, дјвјема храбријем медаљама и дјвјема ратнијем споменицама. Његово је тијело сахрањено на исторјаском Ободу 22. маја. Спровођу је присуствовао силан народ, преко 1.000 душа. Напријед су ишла мушка и женска шк. дјца с крстом, за овим јем 4 свештеника у одједима, па мртвачи

било је и неколико посланика на царевинском вијећу, а као гости били су ту још: професор Сватковски, дописник петроградскога „Новога Време“, др Шпакковић, тајник славенскога клуба у Биограду, и Евгенија Левашна, спасатеља из Петрограда.

Уредник „Дубровника“ А. Фабрис ваступао је листове „Нови Србобран“ и „Српски Глас.“

(Америчка штампа о Паји Јовановићу.) Одлични српски сликар Паја Јовановић у посљедње вријеме бавио се у Њујорку, гдје је постигао сјајне успјехе и прославио српско име, а овјих дана вратио се у Вршац, своју постојбину. Сва америчка штампа једнодушно хвали његов рад, а њујоршки илустровани лист „The Commercial Advertiser“ доноси три његове слике, и то „Повратак из боја“, „Борбу прјетлова“ и „Освету.“ каже о њему ово: Паја Јовановић познати српски сликар, који је у Јевропи стекао велики глас, дошао је недавно оваме и отворио своју радоницу у овој вароши. Госп. Јовановић познат је као један од најодличнијих представника бечке школе и показао је особити дар у жанр-сликању, а исто тако и у портретима. Он је сликао многе знамените личности у Јевропи. Тражио је материјал за своје жанр-слике, путовао је много по Црној Гори, увијек најмилији терен за умјетнички рад. Вада се обраћао онамо и црпио из неиспрпног врела, које му је Црна Гора пружиља, своје привлачне сликарске призоре. Напомињемо, да су те његове слике доцније јако тражене биле у Лондону. Г. Јовановић је изложио своје скике и у Берлину, гдје је награђен златном медаљом, па и на свјетској изложби у Парнау год 1900. гдје му је такође подарена златна медаља. У посљедњем парижском салону опет је одликован златном медаљом, а у Бечу је добио „умјетничку награду“ (Künstler-Preis).

(Нов лист) Изшла је из штампе прва свеска новог научног и друштвеног листа „Живота“ са овом садржином:

- I. Проблем Марксизма, од Х.
- II. О трговини и царинама, од Карла Кауцког, с њемачког Р. Драговића.
- III. Ителиговина у животињама, од проф. Љуб. М. Давидовића.
- IV. Наука у васпитању, од Ж. Сорела, с француског П.
- V. Економски основи здравља, од Зерболина, с француског В.
- VI. О раду, с руског Б. Л.
- VII. Вјера и наука, од Бранка.
- VIII. Пред животом, од Максима Горког, с руског М. Ст. Ј.
- IX. Бјрба, драма у три чина, од Marcel Saulnier.
- X. Рад, роман Емила Золе, с француског Вл. М. Росића.
- XI. Биљешке: I. Социјална хигајена (Ноћни рад, Зштита радника. — Свабијалко туберкулозе у Француској. — Утицај алкохола на лудило. — Умирање дјце у Инглијој). — 2. Наука. — 3. Друштво. — 4. Књижевност.

„Живот“ излази 1 и 16 сваког мјесеца, у свескама од 4—5 великих табака, а стаје на свима поштама, код повјереника и непосредно код администрације Космајска ул. 16. Биоград: на 3 мјесеца 3 дин. За Аустро Угарску и остале земље, на дотичним поштама, на пола године 6 круна или франака, на 3 мјесеца 3 кр. или фр. Непосредно код администрације: на пола године 7 круна или франака, на 3 мјесеца 3 50 круна или франка.

Лист расправља питања из области науке и равна друштвена питања, а поред тога доносиће и забавне ствари, као разноврсне интересантне биљешке и књижевности, науке, друштва, хигијене и т. д.

(Le problème macedonien et sa solution) Овијех дана уредник Nord-a, И. В. Погољин, написао је и издао књигу под горњијем насловом, која стаје 1 40 fr., а има 64 стр. в. 8°. Ова књига представља нам једну политичко-дипломатску студију о томе, како да се ријешити македонско питање. Погољин мисли, да се то питање може ријешити овако:

- а.) да се Македонија не даје автономна, него да се свестрано уведе реформе;
- б.) да се увођење реформа не повјерава турским властима;
- в.) да се предузму озбиљне мјере за да се обезбједи турско суверенство;
- г.) да се свијема народностима поједнако гарантира слобода вјере и културног развијања.

(Књижевна вијест.) Од „Илустроване историје српског народа“ са 140 слика и једном картом балканског полуострва, коју издаје Коста Мандровић у Бечу (Wien III/3. Reissnerstrasse 41) изашла је 13. свеска. Дјело ће изаћи у 16 свезака по 50 филара (25 новч.) биће дакле до Преображења готово. Лијепе позлатом израђене корице могу се добити за 2 круне по комаду. Преплатницима на цијело дјело са 8 круна шаљем књигу плаћеном поштом. Ко набави бар три преплатника, добија један примјерак „Историје“ на дар. Којима је преплата изашла, нека ју изводе поновити

се чини као ствар обична и правична. Многе поступке, које ми рачунамо за злочине, они сматрају као свештену дужност. Као најљепши примјер за то служи крвна освета. Под угајањем тивјех исторјаскијех и животињих узорака, код Арнаућа су се развили неки антисоцијални инстинкти, који им сметају да се прилагоде правнијем нормама друштвеног живота, па макар се они налазили и у културној средини. У Италији од назад неколико вјекова постоје многе арнаутске колоније. Но и до сад између њих налазе такви типови, који се никако не могу помирити с нашијем друштвенијем поретком, него устају против њега свом јарошћу инстинкта, што су га од предака наслиједили. Многи кајдучи, који су у потоне вријеме харали по Италији, поријеклом су Арнаући.

Судећи по томе стручњачком суду, усвајању реформа са стране Арнаућа не може се дакле много вјеровати.

Бугарски изасланик Начовић у Цариграду. Мисија бизшег бугарског министра Начовића, наша је, како оданде јављају, „много одзива“ код Порте, али преко измијене мишљења и сондирања расположења није дошло. Начовић је посјетио и аустро-угарског и руског посланика, који су му објаснили помоћ. Ушљед њихових сајета, Порта је ослободила много усташких Бугара, те је одустала од намјере, да осуђене Бугаре прогна у Малу Азију и Триполис.

Дописнику бечког „Fremdenblatta“, рекао је Начовић у Цариграду ово:

Ја сам се десило у Софији, кад је именована нова влада. Мин-председник Петров позвао ме је к себи те ми повјерио мисију, да информирам турску владу о интенцијама новог кабинета те да одстраним напетост, што је настала за владе Даневљево. Других инструкција нијесам примио. Моја је мисија била дакле информативног значења. На основу мојих сопствених посматрања и по увјеравању дипломатских кругова могу сматрати да ми је успјело, да постојећу напетост одстраним. Каним још данас јавити Петрову, да сматрам своју мисију довршеном, па ћу отпутovati. Најављена аудијенција Начовића код Султана изостала је, пошто му је већ Тахсин-паша донио царски повдран.

Књижевност, умјетност и просвјета.

(Словенски новинарски конгрес.) На петом словенском новинарском конгресу, који бјеше одржан 18. о. м. у Циљану у Чешкој било је изасланика чешке, полске, рутенске (мало руске), хрватске и српске штампе у Аустро-Угарској. Конгрес бјеше отворио председник савеза шеф редактор Хилински из Кракове, а ва тијем је за председника збора изабран др Маура, професор и књижевник из Загреба; за првога потпредседника лавовски новинар Марков, а за другог потпредседника Србин Антон Фабрис, уредник „Дубровника.“ Конгрес је трајао до 21. о. м., а на њему расправљало се о овим питањима:

Др. Ант. Бопре читао је реферат о новом закону о штампи, који је приказат ваступничкој кући у Бечу. Предложио је револуцију, која има 7 тачака. У револуцији каже се, да нови штампарски закон не одговара развјетку и правним приликама штампе, да уништава независност вјевину, и изараује жаљење, што се у парламенту не заштићује слободна ријеч. Револуција с малим измијенама, била је усвојена, и ако је и сам реферат признао, да је у њој садржан минимум од онога, што би требало тражити.

Рус А. О. Марков читао је реферат о потребама славенске и галичко-руске штампе, те је предложио неколико практичних предлога, који су били усвојени.

Словенац А. Говечкар читао је реферат о новинарским друштвима на славенском југу. У њему се каже, да се је у Љубљани 22. априла о. г. установило „Југословенско новинарско друштво,“ које хоће да здружи под своју заставу само „хришћански мислеће,“ и да се је 7. маја о. г. основало у Љубљани „Словенско новинарско и књижевно друштво,“ које не наглашава никакве политичке боје, већ само хоће бити професионална организација по интенцијама досадшњих конгреса. Реферат г. Говечкара, направљеног Словенца, узет је с одобравањем на знање.

Чех Франт. Ховорка говорио је о потреби да се састави и изда рјечник славенских имена мјеста. Предлог Ховорке био је усвојен са додатком, да се учини представка на владу, да у званичном листу имена мјеста означаје славенским називом, кад га ова имају.

Посљедња тачка дневног реда био је реферат о српском новинарству. Тај кратки реферат прочитао је г. Мајкић, Србин из Босне.

На то је конгрес ваључен. Затијем је била сједница средшњег савеза словенских новинара, на којој су били прочитани разни реферати и изабрана нова управа.

Међу учесницима на конгресу, на коме је било око 110 словенских новинара

царске гарде и на објед их задржали.

Дочека од стране официра био је потпуно искрен, срдчан и љубаван. Најстарији официр подигао је здравицу представницима града Парива, а председник парижке општине, г. Девиљ, навдравио је руској војсци.

„Прије поласка у Москву изасланство града Парива положило је на гробу Александра III. красан сребрни вијенац, који представља лаворово и дубово лишће. На вијенцу је натпис: *Град Париз усвојени Александра III*“

ИЗ СТАРЕ СРБИЈЕ И МАКЕДОНИЈЕ.

Солунски је догађај, противно ономе чему су се надали македонски усташи, расхладно мало њихову ватру, јер је са свијем поколебао њихове наде, да ће оваквим радом моћи наћерати Јевропу да у македонском питању интервенише у њихову корист. Ушљед тога, а можда у неколико и с тога, што је македонским комитетима почело нестатајати муниције и новца, покрет је почео знатно да слаби и духови да се умирују.

Догађући да је овом умирењу можда, ма и у најмањој мјери, помогао и досадашњи рад на извођењу реформа, „Новоје Време“ наставља овако:

„Да би, међутим ово умирење изгу било свој привремено карактер, неопходно је да се турска влада побрине о увођењу реформа у потпуном обиму. Ако Порта није потпуно овог мишљења, ако она мисли, да јој овај данашњи период тшине даје могућност да одложи на дужи вријеме рад на реформама, морају јој се учинити најозбиљније преставке са задатком, да јој се с њима покаже, колико је такво мишљење погрешно. Ако се сад збиља учврсти мир у Старој Србији и Македонији, турска је влада дужна користити се овим повољним стањем и најенергичније се прихватити рада на извођењу реформа. Државе, које су изарадиле пројект овјих реформа, непрестано ће је, разумије се, потстицати да их остварује.

Једино путем радикалних преображаја — преображаја још ширих од овјих, који су овим пројектом предвиђени, могућно је стварно умирити хришћанско становништво ових двију области, те, на тај начин, избјећи ваплете бар у блиској будућности. На жалост једна од врло важних и како нагледа лако изводљивих мјера, на име потчињавање полиције и жандармерије у ова три вилајета под власт страних официра, до данас још није изведена... У сваком случају ово питање није тако много решено, да би на његово ријешење требало чекати мјесецима. Пошто ту све зависи од држава, а не од Турака, жељети би било, да се Порта побрине о брвини, а не о одуговлачењу рјешења.“

Колико је међутим наде, да ће се одржати ово привидно умирење Старе Србије и Македоније, види се из слиједјеће невјероватне вијести, коју доноси француски лист „Le Temps“:

„На реду је пројект, који далеко превилази не само лагуме и динамит, ко и све што човек у томе погледу вами слити може... Наш дописник, који је повољен у пројекте македонскијех усташа и који нам је у своје вријеме јавио и ва солунске догађаје, јавља нам данас, да су усташи дошли до те страшне мисли, да од науке позајме ново оружје ва борбу, које је много страшније од свију експлозивнијех средстава.

Човек би помислио да чита какав фантастички роман. Али то роман није, него су то усташи који говоре и који своју нову пријетњу формулишу овако: *Послије динамита, куга!*“

По вијестима што их доноси бугарски листови, усташи имају неколико бојних кучкијех бацила, које су одавно спремили. Њима ће окупити воде и храну у Цариграду и Солуну, те распространити кугу по Турској и приморати султанов двор и друге да бјеже. Македонци ће се међу тијем склонити по горама, куда куга никад не долази. Пошто овај бич учини своје, онда ће они саћи у равнице и истребити оне Турке, који преостали буду.

Дакле: или аутономију Македоније или кугу!

Заста ужасан пројект!

Ломброзо о Арнаућима. Турска влада објавила је, да су готово сви Арнаући усвојили реформе и да је тиме најглавнија тешкоћа остварења реформног пројекта савладана. Поводом таквог оптимистичког мишљења, чувени италијански професор Ломброзо, говори о Арнаућима овако:

„Арнаући припадају ономе типу људи који су увијек готови на опасину. Они не знају што је ред ни закон; они, или потпуно не знају, или знају тек довршено, што је слободно чинити, а што не. Оно што ми рачунамо за закон, њима

сандук и непрегледна поворка народа, који из љубави и поштовања, према овом ријетком старини дође, да га до вјечне куће испрати. На гробу се с покојником опростио г. М. Стругар, ријечки учитељ, у подужем говору, којим је врло јасно истакао његов узор карактер и као човјека и као јунака.

Мир праху његовом!

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

ПРЕВРАТ У БИОГРАДУ.

БЕЧ, 29 маја. — У Биограду обнародивана је прокламација, по којој су краљ Александар и краљица Драга убијени ове ноћи, устав од 6/IV 1901 г. успостављен, а народна скупштина савната за 2 Јуна. Осим краљевског пара убијен је такође генерал Цицар-Марковић. Догађај збио се у Двору у ноћи, а извршила га је војска.

БИОГРАД, 29 маја. — Данас издата је следећа прокламација народу српском: „Ове ноћи убијени су из пушка краљ Александар и краљица Драга. У овом обвљном и фаталном тренутку ујединили су се пријатељи наше отаџбине и нашег народа и образовали су владу. Јављајући то народу српском, влада је убијена да ће се народ српски око ње окупити и помоћи јој, да се свуђ по земљи одржи ред и сигурност. Влада јавља, да од данас ступа на снагу устав од 6/IV 1901 год. Народна скупштина, која је била распуштена прокламацијом од 24/III, опет је савана у Биоград на 2 Јуна од новог министарства, које је састављено овако: Јован Авакумовић, предсједник министарства; Љубомир Каљевић, министар иностраних дјела; Стојан Протић, унутрашњих; Ђорђе Генчић, трговине; генерал Јован Атанацковић, рата; Војислав Вељковић, финансија; пуковник Александар Машин, грађевина; професор Љуба Стојановић, просвете; Љубомир Живковић, правде. Догађај овај извршен је по војсца. Како се поговара, осим краљевског пара убијени су до сад из пушка министар предсједник Цицар-Марковић, ађутант генерал Лава Петровић, министар рата Милован Павловић. Народ саслушао је догађај апсолутно мирно. Улицама пролазе гомили народа. Нови министри, водећи се у кароцима у министарства, поздрављени су овацијама. Тјело Краља и Краљице изложено је у Двору. Прокламација завршује, да су све промјене учињене од краља Александра послје потпог државног удара, поништене. Догађај у Двору збио се је у ноћи између 10¹/₂ и 2 сата по поноћи.

КЕЛН, 29 маја. — По једној приватној депеши Колоњских новина, војска је ноћас прогласила Петра Карађорђевића краљем Србије. Чете су одмах иза тога ошкололе Двор и провалиле унутра. Осим краљевског пара убијен је још брат краљичин и многи дворски достојанственици.

ЖЕНЕВА, 29 маја. — Књаз Петар Карађорђевић налази се овдје врло скромно у свом стану. Он увјерава да је о револуцији у Биограду дознао тек данас на подне из депеше овдашње телеграфске агенције. Једном дописнику изјавио је, да чека потврду ове новости и да до потврде не зна ништа, нити може штогод рећи.

БИОГРАД, 29 маја. — Ново министарство издало је ово коминике: неки неспоразуми у Двору изазвали су интервенцију војске и сукоб, у коме погибоше Краљ Александар и Краљица Драга. Да би се у овјем тешкијем и фаталнијем тренуцима одржао ред и мир у земљи, представници свију политичких партија позиташе да се споразумију, већ је са саставе привремену владу, да поврате устав од прије 28 марта и да сазову народну скупштину, која је била закључена док је још владао

устав од 6 априла 1901 г., да се окупи у јуну т. г. Народна скупштина обавиће избор владара и предузеће мјере, које ново стање захтијева. По вијестима досадашњим од војничких и грађанских власти, мир није није у земљи нарушен, а влада ће настојати, да га и даље одржи. Влада је увјерена, да ће, радећи тако, осигурати новоме стању ствари симпатије свију јевропских сила.

БЕЧ, 29 маја. — По вијестима биоградских листова догађај се збио овако: револуција се спремао има већ три мјесеца. По свој земљи постојали су тајни комитети. Шефови комитета били су садашњи министри: Жавковић и Вељковић. Ријешење за убиство потекло је из биоградског официрског кора, а извршење истога било је повјерено шестом пјешадијском пуку. Око 11 сати ноћи ађутант Наумовић разбио је врата на спаваћој соби Краља и Краљице, пошто су војници шестог пјешадијског пука најприје обеворужали краљеву гарду и шефа јој убили. Наумовић пружи Краљу лист, да потпише оставку на пријесто; Краљ уби Наумовића и побјеже на горњи таван; официри пошоше за њим и убише Краља и Краљицу. По другој версији, Краљица је убијена сјекиром. Исте ноћи убијена су и браћа Краљичина, Луњевице, кад су се кући враћала.

КЕЛН, 30 маја. — Колоњске новине јављају из Биограда: узбуђеност и гомилање народа на биоградским улицама, и ако је велика кишна, бива све веће. Свуда се види размјештена војска и топови. Војска не носи више кокарде с именом Краља Александра, но цвијетне или листиће. Младеж трчи по улицама с барјацима, вичући: живио Карађорђевић. Скоро на свијем кућама истакнути су барјаци, али се ни на једној не види барјак коротијих. На Двору се вастава више не вије.

ЖЕНЕВА, 30 маја. — Петар Карађорђевић изјавио је једном новинару, да и ако међу новим министрима има његовијех присташа, он још није добио никакве званичне вијести из Биограда, нити зна још хоће ли и кад ће поћи у Биоград.

КЕЛН, 30 маја. — У једној депеши из Берлина, „Колоњске Новине“ објављују, да благодарећи споразуму, који постоји између Русије и Аустро-Угарске, не треба се бојати, да ће трговина Србије пријећи изван њених граница. Катастрофа ће се по свој прилици ограничити на Србију, а силе које су у другом реду заинтересирале балканским догађајима, чекаће мирно, како ће се развити догађаји у Србији.

БЕРЛИН, 30 маја. — „National Zeitung“ извјештава о биоградским догађајима као што телеграфом извјестисмо: Краљица је убијена сјекиром, а убио ју је потпуковник Мишић; умрла је одмах, а Краљ је живио још неколико минута. Бивши министри, који нијесу убијени, поватварани су. Револуција је проузрокована повратком Никодија Луњевице у Биоград. У недељу биће свечан укуп Краљевског Пара.

ПРИЗ, 30 маја. — „Ажас-Хава“ јавља разговор с Божићаром Карађорђевићем, који није био изненађен догађајима у Србији, јер их је предвиђао још од женидбе Краљеве с Драгом, која је учинила све, да на Двор привуче мржњу народну.

КЕЛН, 30 маја. — Колоњске новине јављају из Биограда: Док се у Двору убијало, сва се министарства била објединута. У исто вријеме ађутант генерал Лава Петровић, министар унутрашњих дјела Веља Тодоровић, министар рата Павловић и чланови краљичине својте били су изненађени у својим кућама и како се говори, сви су поубијани. По другој вијести, Тодоровић није умро, већ је само тешко рањен. Говори се, да је нови министар грађевина Машин, ђевер Краљичин, провалио у Двор заједно с потпуковником

Мишићем. Тврди се, да ће народна скупштина на 2. Јуна санкционисати формалним избором прогласиће Петра Карађорђевића за Краља, што је војска данас учинила.

ЛОНДОН, 30 маја. — „Рајтер“ јавља, да су дипломатски кругови у Лондону извјештени, да убијствима у Биограду неће бити пошљедица грађански рат.

БЕЧ, 30 маја. — „Фремде-блат“ говорећи о догађајима у Србији, ужасава се над убијствима у толикој маси и околностима, како су иста извршења. У садашњим приликама срећа је још, што је Петар Карађорђевић човјек, који ће умјети брво учинити крај међуцарству, које је тако крваво отпочело, а дати убуђеном народу основу за нови политички опстанак и обевједити му мир и ред. Сад кад је биоградским злочиним угашена династија Обреновића, ми немамо разлога противити се природном ријешењу тога питања, пред којим се Србија сада налази. У нашим пређашњим односима о кућом Карађорђевића нема ништа, што би оправдало какону противност против ње, пошто су чланови куће Карађорђевића вавда подржавали најбоље односе са аустроугарским круговима. Ми желимо само, да Србија крене бољим приликама и да јој будућност буде срећнија!

ЛОНДОН, 30 маја. — Српски министар Милчевић рекао је дописнику „Рајтера“, да се он нада да догађаји у Биограду неће изазвати рат и да су Авакумовић и Каљевић у стању образовати јаку владу. Што ће Аустро-Угарска и Русија радити, о томе нема сумње, да ће обје ове државе приповнати право Србије, да она сама одлучује о својој судбини и да неће интервенисати.

БИОГРАД, 30 маја. — По званичним доказима осим краљевског пара убијени су јуче још оба брата краљичина, Никола и Никодије Луњевица, министар-предсједник Цицар-Марковић, министар рата Павловић, ађутант генерал Лава Петровић, други ађутант пуковник Наумовић, ордоване официр Милковић и поручик Гаговић, а тешко рањени бивши министар Велимир Тодоровић и командант дунјаске дивизије Димитрије Николић. Догађај је извршен око 2 сата по поноћи од многобројних официра са двије чете и мирно је примљен од цијеле војске. Привремена влада настоји да удржи ред и мир у земљи, који није није нарушен. Све новине изричу наду, да ће нова епока, почињући од данас, доијети срећу земљи. И ако је Књаз Петар Карађорђевић већ од војске проглашен краљем, ипак ће једино народна скупштина, кад буде пована, одлучити о томе.

БЕЧ, 30 маја. — Сви листови говорећи о догађајима у Биограду, с гнушањем се одзивају о убијствима и изјављују, да су ти догађаји пошљедица женидбе с Драгом, а доврели су ушљед потоњијех избора. Већина листова мисли, да ће ти догађаји остати локализовани на Србију, а да неће имати никаквог утицаја на политику јевропску. „Нова Сл. Преса“ вели, да је породица Карађорђевића настојала до данас вавда да задобије љубав Аустро-Угарске, а тако исто и Петар Карађорђевић мора признати, да је за Србију велика добит од овога моћнога сусједства, које има ова себе још и споразум аустро-угарски. Без сумње нова династија зна ово. Не постоји дакле никаквог разлога, да се револуција у Србији сматра као опасност за општу политику мира.

„Neues Wiener Tagblatt“ опажа, да Краља војска не бира, но скупштина и ако је Карађорђевић њен кандидат, он може постати Краљ. Пошто више нема ни једног члана династије Обреновића, то нема никаквог разлога да стране државе ин-

тервенишу за одржање законитога стања, али треба да се Аустро-Угарска покаже хладнокрвна и да буде спремна.

— „Нова Сл. Преса“ јавља из Биограда: монитори „Danube“, „Sztarnos“, „Lajta“, „Magos“ и „Koeroves“ осидрише ноћас под Биоградом. Чује се да је више гарвивон одрекао послушност новој влади.

БЕЧ, 30 маја. — „Тагблат“ јавља разговор с књазом Александаром Карађорђевићем, који живи у Паризу, али се сад налази у Едлаху у Доњој Аустроји. Он од девет година такође претендира на српски пријесто, али сад се радује што је књаз Петар проглашен за краља, видећи у томе најбоље ријешење криве. Он се пак одриче сада од свију претензија на пријесто Србије.

БЕЧ, 30 маја. — „Угарски телеграфски биро“ јавља из Земуна ове појединости о догађајима у Биограду: Наумовић отвори главна врата од краљевских одаја и повна Краља пред његовом собом од спавања да отвори врата, на што Краљ дрско одговори. Пошто су врата била изглављена динамитом, уђоше официри и опалише више метака из револвера на Краља. Затим је тјело краљеве и краљичине бачено у авлију дворску. Краљ је умро тек у 4 сата. Цицар-Марковић убуђен пуцњавом, изађе на улилу и ту би опкољен војницима; бранио се је револвером, али, најпослије, буде убијен. Министар унутрашњих дјела, Тодоровић, такође је убијен; остали министри били су затворени, али су послје подне ослобођени. Вијест, да је краљевски пар побјегао на горњи таван, није истинита. До вечера потпуни је мир у Биограду.

БЕЧ, 30 маја. — Вијест Нове Сл. Пресе, да се је под Биоградом осидрило пет аустро-угарских монитора, потпуно је неосновама.

БИОГРАД, 30 маја. — Тјело Краља и Краљице положено је ноћас у породичну гробницу Обреновића у цркви старог гробља св. Марка. Укуп су извршили 7 свештеника, без икакве параде, а трајао је од 1¹/₂ до 3 сата по поноћи. Ађутант Наумовић биће укупан послје подне. Сви официри скинуше са својих калцака кокарде са именом Краљевим. Ватрош је окићена.

БЕЧ, 30 маја. — Дописник „Фремде-блата“ имао је разговор у Биограду с министром предсједником Авакумовићем, који је изјавио, да је јуче дошао у Биоград из Алексинца, гдје је био у адвокатском послу. Други министри извјестили су га о свршеном чину. Авакумовић рече: До сад немамо никаквог споразума с Карађорђевићем; његов избор за краља је пјероватан, али скупштина је повната, да га изабере или не. Послје краљевог избора, министарство ће успоставити устав од год 1901. Не бојимо се посредовања туђег, пошто то није било ни у Бугарској. Авакумовић је завршио, да ће се ред и мир који сад влада, одржати и даље.

ПЕТРОГРАД, 30 маја. — Сви листови ужасавају се убијствима биоградским. „Свјет“ осуђује убице и жали Александра као доброг Словена и адеманатог човјека. „Новост“ говори, да проливена крв неће остати без освете, на и најбоља поредак не може оправдати онај крвав чин. Посредовање иностранства у унутрашњим стварима Србије није допуштено, али могу се народити заплетити, који би приморали Русију и Аустрију, да се умијеша.

БЕЧ, 30 маја. — Нова Сл. Преса јавља, да су сви званични одношаји Србије са иностранством прекинути. Заступница Србије у иностранству немају више права, да заступају своју земљу, пошто ни једна држава не признаје садашњу српску владу, нити може имати с њом званичних одношаја. Скупштина од повећалника успоставиће односе Србије према иностранству по

међународном праву. Надати се је, да ће Србија брво доћи у редовно стање.

БЕРСАЉ, 30 маја. — На глас о смрти Краљевој, бивша Краљица Наталија пала је у несвијест и није могла чути крај вјештаја.

БЕРЛИН, 30 маја. — Листови биоградски јављају, да су потоње ријечи Краља Александра биле: „Војници, ви сте ме издали!“ Дворски маршал Николајевић побјегао је у Аустро-угарско посланство. „Таблат“ говори, да су се Краљ и Краљица у потоње вријеме увијек бојали атентата и да су били ријешили, да се раставе.

КАРЛСБАД, 31 маја. — У разговору с једним дописником изјавио је лекар Краља Александра Др. Величковић, да није дошао тамо да најми стан ва Краљицу Драгу, пошто краљевски пар није намјеравао путовати ове године у иностранство. Он мисли такођер да Краљ није убио Наумовића, пошто Краљ у својој спаваћој соби није имао ни револвера ни другог оружја.

ЖЕНЕВА, 31 маја. — Петар Карађорђевић изјављује, да су негови присталице имали потпуно уређену организацију у Србији, али да он није никако био раније извјештен о сивоњим догађајима, нити је учињено ништа, да се ови догађаји спреме ни директно, ни индиректно. Новости из Биограда немају на њега до сад никаквог званичног карактера и он ће чекати мирно равнате догађаја. Док му се с предлозима не обрате, држи на неумјесно да пође у Биоград; он ће остати овдје, пошто нико не тражи његов повратак нити му нуди круну. Што се тиче његова мишљења о догађајима, он жали много што се је морала потоком пролити крв, осуђује потпуно дивља средства, особито жали што је војска то извршила. Довољно би било, да су Краља привадили да се пријестоло одрече. Он је пријатељ потпуне слободе штампе, али мисли да би се Србија могла повољно развијати и без сувише либералног устава од г. 1889. Мишљење, да је он непријатељ Аустро-Угарске, погрешно је; могуће је да је он лично оданији Русији, али ту му се дјеца васпитавају.

БИОГРАД, 31 маја. — (11 и 20 у вече). Овдје је све апсолутно мирно. Улице опустјеле. Од 9 сати мале војничке страже крстаре по вароши. Одјељење пјешадије чува Двор. Варош окићена. У престоници, а као што се тврди, и по унутрашњости, опажа се у народу задовољство.

АТИНА, 31 маја. — Листови се ужасавaju биоградским атентатом Краљ, министри, дипломатски кор изјавили су саучешће министру Србије.

ЦАРИГРАД, 24 маја. — Италијански ратни бродови отлудовали су јуче из Солуна.

ПАЗИВ, 25 маја. — Поговара се, да ће пут Виктора Емануела у Француску и Инглеску бити одложено ва Новембар.

ЦАРИГРАД, 25 маја. — Порта саопштила је јучер посланицима Аустро-Угарске и Русије, да су од Бугара, који су били ухапшени поводом солунског атентата, ослобођени 406, дома отирањено 270, а остало у тавници 80.

РИМ, 26 маја. — Посјета Виктора Емануела у Паризу званично је објављена ва 16 јула (по новом). Дан поласка Виктора Емануела у Инглеску коначно је утврђен 15. новембра. Како „Трибуна“ јавља, Краљ ће се вадржати у Паризу три дана. Још је неизвјесно, хоће ли Краљица пратити Краља.

МАРСЕЉ, 26 маја. — Параброд „Insulaire“ сударио се пред острвом Мер с парабродом „Liban“, који по-

тоњи је ушљед тога потонуо. Многе особе су се утопиле. Досад нађено је 29 мртвих. Број путника на параброду „Liban“ био је око 299. Од путника спасено 80, од послуге 17; ва остале мисли се, да су сви изгубљени.

ЦАРИГРАД, 26 маја. — Маршал Омер Ружди-паша, скопљански валија Шкир-паша, генерал Шемзи-паша стигли су у Ђаковицу, куда је отпутовао и генерални инспектор Хилми-паша да надзире рад ва реформама.

МАРСЕЉ, 27 маја. — Број утопљених при судару параброда износи 117.

ЦАРИГРАД, 28 маја. — Порта оповргава вијест из Софије о сукобу Турака и Бугара као и о сударима на граници.

БИОГРАД, 28 маја. — Турски војници покушали су пријећи границу српску код Ратке, али су се одмах повукли, чам се је појавила погранична српска стража.

БЕРЛИН, 29 маја. — Пријезу Австрији грчком допуштено је да служи у 23 драгонском пуку у Дармштату.

СОФИЈА, 29 маја. — Књаз бугарски повратио из се Ебентала.

БЕЧ, 30 маја. — Кад је Цар ишао колима, у 5 сати у вече, у Шенбрун, неки човек стаде испред кола са штапом у руци. Кочијаш га опави и опине га канџијом по руци у којој штап држаоше. Многи на то притрчаоше а полицајски стражари ухватише ту особу и одведу у полицију, гдје изјави да се зове Јаков Рајх, да има 17 година и да служи као трговачки агент. Он је већ од 8/1 покушавао да с Царем говори, навивајући се сином Божом, те као такав има да саопшта Цару важне ствари. Признат је за луду и спроведен у лудницу, одакле је побјегао.

РИМ, 30 маја. — Листови јављају, да је министарски савјет ријешило да даде оставку ушљед гласања од сријезде у питању о уређењу морине.

РИМ, 31 маја. — „Трибуна“ говори: Ђиолити дао је оставку. Министарски савјет није ништа одлучио и поново ће се састати сјутра. Бетоло је изјавио, да је ријешило дати оставку да би се слободније могао бранити прогив окривљавања, које је на њега изнесено. „Фракаса“ говори, да ће цио кабинет дати оставку, ако Ђиолити остане при својој оставци.

ЦАРИГРАД, 31 маја. — Султана примио је у аудијенцију Гашова и Начовића.

СТЈЕЧАЈ.

Великој Гимназији на Цетињу потребна су још два професора у ше. год. 1903—4 и то:

1. За класичну филологију уз један живи језик (српски, руски, немачки, француски и талијански);

2. За природне науке уз математику и физику.

Професорска је основна плата 2000 круна годишње и уз то 400 круна додатка; три петогодишње повишице по 400 круна, а двије по 600.

Послије 30 година службе наставник добија пензију од 4400 круна. Ко би и даље остао у служби, е пензији од 4400 круна додавало би се још годишње 600 круна награде и додатка.

Пријаве прима Управа Гимназије до 1 августа о. г. по старом календару.

Цетиње, 24 маја 1903 год.

К. Ц. Министарство Просвјете.

Службене Објаве.

О Г Л А С

Јавна продаја непокретности овдашњег Мехмет Ота извршиће се дана 12 јула и 12 августа т. г. виђи оглас у „Гласу Црногорца“ број 22.

Број 33.

Улицњ, 15. маја 1903. год.

Општ. Суд вароши Улицња.

О Г Л А С

Јавна продаја непокретности Сал Боља из села Куломпа извршиће се дне 10 јула и 10 августа тек. год. виђи оглас у „Гласу Црногорца“ број 22.

Број 114.

Улицњ, 15. маја 1903. год.

Општ. Суд вароши Улицња.

О Г Л А С

Јавна продаја непокретности Сал Боља из овдашњег села Коломпа извршиће се дне 10 јула и 10 августа т. г. виђи оглас у „Гласу Црногорца“ бр 22.

Број 115.

Улицњ, 15. маја 1903. год.

Општ. Суд вар. Улицња.

О Г Л А С

Јавна продаја непокретности Сава И. Радудовића овдаш. извршиће се дне 27. јуна т. г.

Виђи оглас у „Гласу Црногорца“ број 17 и 19.

Број 73

IV. 1903. 15.

Подгорица, 28. маја 1903.

Из канцел. Књ. Облас. Суда.

О Г Л А С

Износ се на јавну продају доље описане непокретности Шпира Вукова Јовановића из Горњег поља, које су процијењене круна 630.

Продаја ће се извршити у Горње Поље. За продају одређују се три рока: Први на 1. Јула, други 1. августа а трећи 1. септембра, у 4 сата послје подне.

На прва два рока неће се непокретности продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{1}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки је лиценат дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, те имају на непокретности какво реално право, дужнички повјерици и они, који имају право прече купње, да се пријаве Суду прије прве продаје.

Опис непокретности:
I. комад звано „Подребница“ $\frac{1}{4}$ ора нице, гранича: од истока, сјевера и југа општински комун и вода; од запада земља Крче Ђуричића;
II. комад земље „Раабовна“ оранице и косавице рала 6, граниче: од Истока земља Гргура Радовацова и Ваја Алексића, од Запада главни пут, од сјевера пут и земља Церка Вукова, од Југа земља Трипка Ковачевића.

Број 403.

Милочани, 16/4 1903.

Кап. Мато Новаковић.

Р. 177 Бр. 119 1—1

О Г Л А С

Износи се на јавну продају доље описане непокретности Илије Ђачића у Рудиницама, рала 11, $\frac{2}{4}$ и $\frac{1}{16}$ оранице, коса 4, $\frac{1}{4}$ и $\frac{1}{8}$. у овом су нерадне 2 косе и једна стаја (појата) које су процијењене круна 2270.

Продаја ће се извршити у Рудиницама. За продају одређују се три рока: први на 24 јуна, други 24 јула и трећи 24 августа ове године у три сата послје подне. На прва два рока неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, а на трећем и ниже, али никако испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности.

Сваки је лиценат дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности. Позивају се сви они који имају на непокретностима какво реално право, дужнички повјерици и они који имају прече право купње да се пријави суду прије прве продаје.

Опис непокретности: „Остеник“ ораница и ливада, граничи од истока пут сеоци и комун, од запада пут племенски, од југа Обрад Николић, од сјевера игуман Политасца Гломазић. — „Дубоки до“ ораница, граничи од истока пут племенски, од запада комун, од сјевера Никола Ђачић, од југа Богића и Гломазића. — „Борова глава“ ораница, граничи од истока комун, од запада Илија Секулић, од запада Јовица Дамјановић, од сјевера Антоније Ђачић. — У Иванићима ораница и ливада на истом стаја, граничи од истока комун, од запада Петар Николић, од југа Тодор Гогић, од сјевера Милутић Ђачић и Ђорђевић Бојовић. — Стаја (појата) је на избу озидана сувомељом, штицом покривена и са другим врло добрим материјалом.

Будањ, 1 маја 1903 год.

Број 80.

Заступ. кап. Милутић С. Васовић.

Р. 239 Бр. 120 1—1

Приватне објаве.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Приликом смрти мога никад непрежаљеног оца

ИВА МАТАНОВИЋА

који се послје дугог боловања пресели у вјечност 23. ов. мј. т. г. у 65-тој години свога живота, сматрам за особиту дужност да овим путем од срца захвалим свима онима који при погребу присуствоваше, као и онима који су ми усмено, писмено и брајно јавно изјавили саучешћа и тиме ми у неколико тугу ублажили

Ђек. Милић, 27 Маја 1903

Ожалошћени син:

Јован

Р. 71 Бр. 49 1—1

О Г Л А С

Одобрењем Министра Предеједника Господина Војводе Божа Петровића од 1. Маја 1903 год. број 677.

Варошници Жабљак, дозвољен је пазар свакога четвршка.

Из обзира што ће већином бити живога и друго на овом пазару, сматрам за дужност ово обзнанити званичним путем.

Број 601.

Жабљак, 3 Маја 1903 год.

Кап. Урош Ђ. Шаулић

Р. 51. Бр. 50 1—3

О Г Л А С

Овијем јављам свијема у опште без разлике, ко што има примити од фирме „Дворск г апишеска Јова Дреча“ да изволи пријавити се потписатоме ради исплате најдаље до 1. Јулија ов. год

У исто вријеме позивам све дужнике исте фирме да изволе ми дугујућу своту до истога рока исплатити.

С поштовањем

својим

Тодор Дреч.

Р. 53 Бр. 51 1—2

ЧИТАЈ СРБИНЕ НЕЋЕШ СЕ КАЈАТИ!

Најбољи избор за куповање.

српско-православних црквених утвари и то: свијетлих и црних одежда, неба дилција, барјака, полијелеја, крстова, путира, кејоница, пјетохљебница, ђивста, рипида, целиваћих и свечарских икона, руских икона у разним врстама, историјских слика и т. д. и т. д.

Израђујем најбогатије иконометасе и Христове гробове — по врло умјереној цијени —

За господу свештенике одјела, шешира, појасова и камилавки; свештеничке жалине израђујем добро и тачно, пошто имадем врло вјештог кројача. — На захтјевање шаљем илустровани цјеновник, обавјештаје и различите мустре на углед, а код већих послова поднашам разне робе, мустре, цртеже и предрачунае о својем трошку, без да је догични обавезан да трговину учини.

Поруке извршујем одмах најтачније и најсавјесније *Илустровани цјеновник шаљем у крстополету бесплатно.* — Милзић за обилате порудбине, јесам

с поштовањем

Никола Ивковић,

у Новом Саду, у Дунавској улици.

П. п. 52 1—6